

خداوند! در دستان من چیزی نیست؛ نه برای عرضه [چیزی دارند] و نه قدرت دفاع دارند، اما در دستانم چیزی را ذخیره کرده ام که به این ذخیره امید دارم و آن روان بودن پیوسته به سمت تو است. وقتی آنها را به سمت بلند کردم، وقتی آنها را برایت بر زمین و زانو گذاردم، وقتی سلاح را برای دفاع از دینت به دست گرفتم؛ اینها ثروت دست من است که امید دارم قبول کرده باشی.

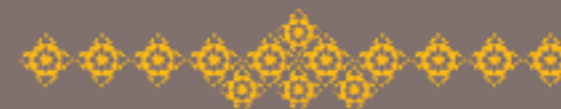
سخن‌ها و ناگفته‌های سردار دلها

خانقاه‌ها و سخنان

حجت الاسلام و المسلمین دکتر محمدحسین مدبّر
حجت الاسلام و المسلمین ضرغام امیری

نشر مصیّب

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سرشناسه	:	مدبر، محمدحسین، ۱۳۴۳-
عنوان و نام پدیدآور	:	خاتم سلیمان عشق: گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها/ تالیف محمدحسین مدبر و ضرغام امیری؛ تهیه‌کننده امور فرهنگی و تدوین آثار دفتر امام جمعه جهرم. جهرم: نشر مصلی، ۱۳۹۹. ۶۵ ص.
مشخصات نشر	:	۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۵-۷۷-۰
مشخصات ظاهری	:	فیپا
شابک	:	کتابنامه: ص. ۶۳-۶۵
وضعیت فهرست نویسی	:	گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها.
یادداشت	:	سلیمانی، قاسم، ۱۳۳۵-۱۳۹۸.
عنوان دیگر	:	Soleimani, Qasem
موضوع	:	سرداران -- ایران -- کرمان (استان) -- سرگذشتنامه
موضوع	:	Generals -- Iran -- Kerman (Province) -- Biography
موضوع	:	امیری، ضرغام، ۱۳۵۰-
شناسه افزوده	:	دفتر امام جمعه جهرم. امور فرهنگی و تدوین آثار
شناسه افزوده	:	DSR1668
رده بندی کنگره	:	۹۵۵/۰۸۴۴۰۹۲
رده بندی دیویی	:	۷۳۷۳۲۵۶
شماره کتابشناسی ملی	:	فیپا
وضعیت رکورد	:	

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

تألیف: حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین مدبر و حجت الاسلام والمسلمین ضرغام امیری. **تهیه کننده:** امور فرهنگی و تدوین آثار دفتر امام جمعه جهرم. **صفحه‌آرایی:** محسن رحمانیان. **طرح جلد:** حامد توکلیان. **چاپ اول:** پاییز ۱۳۹۹. **شابک:** ۹۷۸-۶۰۰-۵۳۷۵-۷۷-۰. **شمارگان:** ۱۰۰۰ نسخه. **قیمت:** ۲۰۰۰۰ تومان. **ناشر:** مصلی (انتشارات سردار شهید عبدالرضا مصلی‌نژاد)، جهرم، خیابان آیت‌الله کاشانی، جنب شهرداری- تلفن: ۵۴۲۳۴۶۹۶ - ۰۷۱

«حق چاپ محفوظ است»

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

ملت عزیز ایران!

سردار بزرگ و پرافتخار اسلام آسمانی شد. دیشب ارواح
طیبه شهیدان، روح مطهر قاسم سلیمانی را در آغوش
گرفتند. سال‌ها مجاهدت مخلصانه و شجاعانه در
میدان‌های مبارزه با شیاطین و اشرار
عالم و سال‌ها آرزوی شهادت در راه
خدا، سرانجام سلیمانی عزیز را به
این مقام والا رسانید و خون پاک او به

دست شقی‌ترین آحاد بشر بر زمین ریخت. این
شهادت بزرگ را به پیشگاه حضرت بقیةالله ارواحنا فدا
و به روح مطهر خود او تبریک و به ملت ایران تسلیت
عرض می‌کنم. او نمونه برجسته‌ای از تربیت‌شدگان اسلام
و مکتب امام خمینی بود، او همه عمر خود را به جهاد در
راه خدا گذراند. شهادت پاداش تلاش بی‌وقفه او در همه
این سالیان بود، با رفتن او به حول و قوه الهی کار او و راه
او متوقف و بسته نخواهد شد؛ ولی انتقام سختی در انتظار
جنایتکارانی است که دست پلید خود را به خون او و دیگر

شهادت‌های حادثه دیشب آلودند. شهید سلیمانی چهره بین‌المللی مقاومت است و همه دل‌بستگان مقاومت خونخواه اویند. همه دوستان - و نیز همه دشمنان - بدانند خطّ جهاد مقاومت با انگیزه مضاعف ادامه خواهد یافت و پیروزی قطعی در انتظار مجاهدان این راه مبارک است. فقدان سردار فداکار و عزیز ما تلخ است ولی ادامه مبارزه و دست یافتن به پیروزی نهایی کام قاتلان و جنایتکاران را تلخ‌تر خواهد کرد.

ملت ایران یاد و نام شهید عالی‌مقام سردار سید قاسم سلیمانی و شهدای همراه او بویژه مجاهد بزرگ اسلام جناب آقای ابومهدی المهندس را بزرگ خواهد داشت و اینجانب سه روز عزای عمومی در کشور اعلام می‌کنم و به همسر گرامی و فرزندان عزیز و دیگر بستگان ایشان تبریک و تسلیت می‌گویم.

سیدعلی خامنه‌ای

۱۳ دی‌ماه ۱۳۹۸

باید به

این بلوغ برسیم که نباید دیده شویم!

انگس که باید بیند، می بیند...!

ما

مقدمه

بسم رب الشهداء

«منشور معنوی انقلاب، وصیت نامه امام و وصیت نامه های شهداست».

مقام معظم رهبری دامت برکاته

شهیدان، فرهیختگانی زنده‌اند که پای مکتب سرخ عاشورا زانو زده و درس عشق و ایمان آموخته‌اند. حماسه‌سازانی بزرگند که در میدان شجاعت و ایثار، آن‌چنان تابلوهایی را به تصویر کشیده‌اند که برای همیشه تاریخ، چشم‌نواز و موجب عزت و افتخار است. مطالعه زندگی آنان سرشار از درس‌هایی است که از عمق ایمان و اخلاص‌شان برخاسته است. وصیت‌نامه‌های آنان، منشور انقلاب اسلامی است.

پیر جماران و عارف روشن ضمیر الهی انقلاب اسلامی خمینی عزیز رحمته می‌فرمود: «این وصیت‌نامه‌هایی که این عزیزان می‌نویسند، مطالعه کنید، پنجاه سال عبادت کرده‌اید و خدا قبول کند یک روز هم یکی از این وصیت‌نامه‌ها را بگیرید و مطالعه کنید و تفکر کنید». آری وصیت‌نامه‌های شهیدان راه حق، منشوری معنوی و مکتوبی اخلاقی و ایمانی است که توسط عزیزانی نوشته شده است که ره صد ساله را یک شبه پیموده‌اند.

رهبر حکیم و فرزانه انقلاب حضرت آیت‌الله العظمی خامنه‌ای دامت برکاته

مقدمه

می‌فرمایند: «من به توصیه امام عمل کردم. اغلب وصیت‌نامه‌های شهدا که به دستم رسید را خوانده‌ام. ما واقعاً از این وصیت‌نامه‌ها درس می‌گیریم. آن جوان، خطش هم به زور خوانده می‌شود؛ اما هر کلمه‌اش برای من و امثال من یک درس راه‌گشا است که خیلی استفاده کردم».

از جمله همین صحیفه‌های نورانی، وصیت‌نامه سردار دل‌ها شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی عزیز است که حاصل عمری بندگی، ایمان، اخلاص، ایثار، شجاعت، مجاهدت و فضایل اخلاقی اوست که به ما می‌آموزد: «درس علم و علوم الهی، بیش از آنکه به ظواهر و قالب‌های رسمی وابسته باشد، به حکمت معنوی وابسته است».

آنچه پیش‌روی شماست شرحی بر وصیت‌نامه نورانی برادر سپهبد شهید حاج قاسم سلیمانی است که توسط حجت الاسلام والمسلمین دکتر محمدحسین مدبّر، امام جمعه محترم جهرم و حجت الاسلام والمسلمین ضرغام امیری به رشته تحریر در آمده و آماده نشر گردیده است. به این امید که مشعل فروزان این شهید عزیز، روشنگر جاده‌های پرپیچ و خم و دشوار پیش رویمان در تداوم هرچه بیشتر انقلاب اسلامی باشد. ان‌شاءالله

امور فرهنگی و تدوین آثار دفتر امام جمعه جهرم

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شهادت می‌دهم به اصول دین^۱ اشهد أن لا اله الا الله^۲ و اشهد أن محمداً رسول الله و اشهد^۳ أن امیر المؤمنین علی بن ابیطالب و اولاده المعصومین اثنی

۱- اصطلاح اصول دین به موارد پنج‌گانه زیر گفته می‌شود: الف) توحید؛ ب) نبوت؛ ج) عدل؛ د) امامت؛ هـ) معاد و این پنج اصل دین اسلام را می‌توان در ۳ اصل جمع کرد؛ زیرا «عدل» از صفات خداوند تعالی است که ذیل بحث «توحید» است و «امامت» نیز دنباله و جانشین «نبوت» است، پس سه اصل توحید، نبوت و معاد شاکله اسلام است. عبارت شهید سلیمانی تصریح به همین شهادت است. شهادت بر توحید، رسالت حضرت خاتم‌انبیاء ﷺ، امامت بلافضل امیرالمؤمنین و فرزندان معصومش (علیهم‌السلام)، معاد و بهشت و جهنم.

۲- ﴿شَهِدَ اللَّهُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَالْمَلَائِكَةُ وَأُولُوا الْعِلْمِ﴾: خدای تعالی خودش گواهی می‌دهد که هیچ معبودی جز ذات او نیست و فرشتگان و صاحبان دانش نیز گواهی می‌دهند.

«سوره آل عمران، آیه ۱۸»

﴿فَدَلِّكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمْ﴾: پس آن پروردگار حقیقی شماست. «سوره یونس، آیه ۲۳»

۳- شهادت بر الوهیت «الله» آنگاه بر جان نشست است که شهادت بر ولایت نبی و ولی بر جان نشست باشد و آن زمان کلمه توحید «حِصْن» است که طوق پیرویش بر گردن افکنده باشد و تا ولایت را فهم نکنی به فهم توحید نرسی؛ زیرا که ولایت باطن نبوت است و نبوت سیرِ مِنَ الْحَقِّ إِلَى

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

و جهنّم حق است. سؤال و جواب حق است.^۱ معاد، عدل، امامت، نبوّت حق است.^۲

خدایا! تو را سپاس می‌گویم به خاطر نعمت‌هایت!^۳
خداوند! تو را سپاس که مرا صلب به صلب، قرن به قرن، از صلبی به صلبی منتقل کردی و در زمانی اجازه ظهور و وجود دادی که امکان درک یکی از برجسته‌ترین اولیائت را که قرین و قریب معصومین است،

کتاب بر تو وحی کردیم حق است. «سوره فاطر، آیه ۳۱»
﴿وَالَّذِي أَنْزَلَ إِلَيْكَ مِنَ رَبِّكَ الْحَقُّ﴾؛ و آنچه از طرف پروردگارت بر تو نازل شده حق است. «سوره رعد، آیه ۱»
۱- ﴿وَالْوِزْنَ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقَلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾
وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلِمُونَ﴾؛ میزان [سنجش اعمال] در آن روز حق است؛ پس کسانی که اعمال وزن شده آنان سنگین و با ارزش باشد، رستگارند و آنان که در آن میزان سبک وزن بودند (یعنی بی‌ایمان و بد عملند)، آنان کسانی هستند که به حقیقت به خود زیان رسانیده‌اند؛ چون به آیات ماستم می‌کردند. «سوره اعراف، آیات ۸ و ۹»

۲- اشاره به فرازی از زیارت آل یاسین: ... أَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ وَ أَنَّ نَاكِراً وَ نَكِيراً حَقٌّ وَ أَشْهَدُ أَنَّ النَّشْرَ حَقٌّ وَ الْبُعْثَ حَقٌّ وَ أَنَّ الصِّرَاطَ حَقٌّ وَ الْمِرْصَادَ حَقٌّ وَ الْمِيزَانَ حَقٌّ وَ الْحَشْرَ حَقٌّ وَ الْحِسَابَ حَقٌّ وَ الْجَنَّةَ وَ النَّارَ حَقٌّ ...

۳- دعای ابو حمزه ثمالی: اَللّٰهُمَّ رَبِّیَّتِنِیْ فِی نِعْمِکَ وَ اِحْسَانِکَ صَغِیْراً وَ نَوَهْتَ بِاسْمِیْ کَبِیْراً ...

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

جان جهان و خلقت بود، تقدیم کردند.^۱
خداوندا! تو را شکر گزارم که پس از عبد صالحت خمینی عزیز، مرا
در مسیر عبد صالح دیگری که مظلومیتش اعظم است بر صالحیتش،
مردی که حکیم امروز اسلام و تشیع و ایران و جهان سیاسی اسلام
است، خامنه‌ای عزیز^۲ - که جانم فدای جان او باد^۳ - قرار دادی.

۱- الف) جان جهان من تویی قدرت جان من تویی
گر بکشد خزان مرا ور بدهد امان مرا
عشق توام نمیبرد از دل عاشقان مرا

«مولوی، دیوان شمس، غزل ۱۸۲۲»

ب) امام خمینی رحمته الله علیه: خط سرخ شهادت، خط آل محمد و علی
است. افتخار شهادت از خاندان نبوت به ذریه طیبه و پیروانشان
به ارث رسیده است.

۲- آیت الله العظمی امام سید علی حسینی خامنه‌ای رحمته الله علیه از شجره
طیبه رسالت و جانشین امام خمینی رحمته الله علیه است. در سال ۱۳۶۸
هجری شمسی برای هدایت امت اسلامی و اعمال ولایت الهی
کشف شد. ستاره او بر اوج عزت اسلامی درخشید و جهان
را به یاد عیسای مسیح علیه السلام یا شیعیان را به ذکر حضرت
ولی عصر ارواحنا فداه انداخت.

۳- اشاره به سخن حضرت زهرا علیها السلام خطاب به امام و ولی
زمانش امیرالمؤمنین علیه السلام که فرمود: رُوحِي لِرُوحِكَ الْفِدَاءُ وَ نَفْسِي
لِنَفْسِكَ الْوَقَاءُ يَا اَبَا الْحَسَنِ علیه السلام اِنْ كُنْتُ فِي خَيْرٍ كُنْتُ مَعَكَ وَ اِنْ
كُنْتُ فِي شَرٍّ كُنْتُ مَعَكَ. «کوکب الدرّی، ج ۱، ص ۱۹۶»

خاتم سلیمان عشق

— گفتنی‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

که بالاترین و ارزشمندترین نعمت‌های است؛ نعمتی که در آن نور

و نَکیرِ ایّای: پس مرا چه شده است که گریه نکنم؟ گریه می‌کنم برای بیرون رفتن جان از بدنم، گریه می‌کنم برای تاریکی قبرم، گریه می‌کنم برای تنگی لحدم، گریه می‌کنم برای پرسش دو فرشته قبر منکر و نکیر از من.

پاداش اشک بر اهل بیت (علیهم‌السلام):

در روایتی از رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) درباره گریه بر امام حسن مجتبی (علیه‌السلام) آمده است که فرمود: «فَمَنْ بَكَاهُ لَمْ تَعَمْ عَيْنُهُ يَوْمَ تَعْمَى الْعُيُونُ»:

هرکس بر او بگرید، چشمش کور نخواهد شد در روزی که چشم‌ها کور است. «الامالی صدوق، ص ۱۷۷»

قال أبو عبد الله (علیه‌السلام): ما من عبدٍ يُحسِرُ إلاّ و عیناهُ باکیّةٌ إلاّ الباکین علی جَدّی الحُسین (علیه‌السلام): چشمان همه بندگان زمانی که محسور می‌شوند گریان است؛ مگر چشمانی که بر جدم حسین (علیه‌السلام) گریسته باشد. «کامل الزیارات، ص ۱۶۸»

۱- الف) الامام الصادق (علیه‌السلام): نفس المهوم لنا المغتم لظلمنا تسبیح و همّه لامرنا عبادة: نفس کشیدن کسی که برای ما غمگین است، تسبیح و ناراحتی او بخاطر ستمی که بر ما روا داشته شده است، عبادت است. «الکافی، ج ۲، ص ۲۲۶»

ب) الامام الرضا (علیه‌السلام): من بکی او ابکی علی مصابنا ولو واحداً کان اجرهُ علی الله یا دعبل، من ذرقت عیناه علی مصابنا و بکی لما اصابنا من اعدائنا حشره الله معافی زمرتنا: هرکس در مصیبت ما خود بگرید و یا کسی را هر چند یک نفر بگریاند

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

خداوند! در دستان من چیزی نیست؛ نه برای عرضه (چیزی دارند) و نه قدرت دفاع دارند؛ اما در دستانم چیزی را ذخیره کرده‌ام که به این ذخیره امید دارم و آن روان بودن پیوسته به سمت تو است. وقتی آنها را به سمت بلند کردم، وقتی آنها را برایت بر زمین و زانو گذاردم، وقتی سلاح را برای دفاع از دینت به دست گرفتم؛ اینها ثروت دست من است که امید دارم قبول کرده باشی. خداوند! پاهایم سست است. رمق ندارد. جرأت عبور از پلی که از جهنم عبور می‌کند، ندارد. من در پل عادی هم پاهایم می‌لرزد، وای بر من و صراط تو که از مو نازک‌تر است و از شمشیر بُرنده‌تر؛ اما یک امیدی به من نوید می‌دهد که ممکن است نلرزم، ممکن است

نیست. «الکافی، ج ۲، ص ۱۶۴»

البته گوهر و دردانه اشک پرسوز و گداز، دفاع از مظلوم و یتیم و محصور را با شجاعت میدان‌داری در عرصه مقابله با مستکبرین در هم آمیخت و نهال عزت و افتخار مسلمانی را در قلوب مظلومین عالم کاشت و چنان آبیاری‌اش کرد که اولین میوه آن را با دستان مبارکش چید.

۱- حسین جان! عمر انسان در دنیا به سرعت سپری می‌شود، ما همه به سرعت از هم پراکنده می‌شویم و بین ما و عزیزانمان فاصله می‌افتد، ما را در گودال و در حفره وحشت که می‌گذارند، در این حالت هیچ فریادرسی جز اعمال انسان نیست.

«نامه سردار دل‌ها به حسین پورجعفری ۱۳۹۵/۰۸/۱۰ سفر حلب».

خاتم سلیمان عثرت

— گفتنیها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

الراحمین! مرا بپذیر؛ پاکیزه بپذیر؛ آنچنان بپذیر که شایسته دیدارت شوم. جز دیدار تو را نمی‌خواهم، بهشت من جوار توست، یا الله!

کبدم و آنچه را در برگرفته غضروف‌های دنده‌هایم و جایگاه‌های مفاصلم و پیوستگی پاهایم و اطراف انگشتانم و گوشتم و خونم و مویم و پوستم و عصبم، و نایم و استخوانم و مغزم و رگ‌هایم و تمام اعضایم و آنچه در ایام شیرخوارگی بر آنها بافته شده و آنچه زمین از سنگینی من برداشته و خوابم و بیداری‌ام و سکونم و حرکات رکوع و سجودم، خلاصه با تمام این امور، گواهی می‌دهم بر اینکه اگر به حرکت می‌آمدم و طول روزگاران و زمان‌های بس دراز می‌کوشیدم، بر فرض که آن همه زمان را عمر می‌کردم که شکر یکی از نعمت‌هایت را بجا آورم نخواهم توانست، جز با منت تو که به سبب آن شکر بر من واجب می‌شود، شکر دائم و جدید و ثنایی تازه و فراهم.

۱- الف) خطبه امام حسین (علیه السلام) هنگام خروج از مکه: «مَنْ كَانَ بَاذِلًا فِينَا مُهْجَتَهُ وَ مُوْطِنًا عَلَيَّ لِقَاءِ اللَّهِ نَفْسَهُ فَلْيَرْحَلْ مَعَنَا»: هر کس خون خود را در راه ما نثار خواهد کرد و آماده لقای الهی است با ما کوچ کند. «منیر الاحزان، ص ۲۹- اللهوف، ص ۳۸»

در ضمیر ما نمی‌گنجد به غیر از دوست کس
هر دو عالم را به دشمن ده که ما را دوست بس
خاطرم وقتی هوس کردی که ببند چیزها
تا تو را دیدم، نکردم جز به دیدارت هوس

«اوحدی مراغه‌ای»

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

عزیزم! من از بی‌قراری و رسواییِ جاماندگی، سر به بیابان‌ها گذارده‌ام؛

عاقبت جوینده یابنده بود
گفت پیغمبر که چون کوبی دری
عاقبت ز آن در برون آید سری
چون نشینی بر سر کوی کسی
عاقبت بینی تو هم روی کسی
چون ز چاهی می‌کنی هر روز خاک
عاقبت اندر رسی در آب پاک
چون دری می‌کوفت او از سلوتی
عاقبت دریافت روزی خلوتی
جست از بیم عسس شب او به باغ
یار خود را یافت چون شمع و چراغ

«مثنوی مولوی دفتر سوم»

(و) اَلِهٰی مَا اَظُنُّكَ تَرُدُّنِي فِي حَاجَةٍ قَدْ اَفْتَيْتُ عُمَرِي فِي طَلِبِهَا مِئِكَ.
خدایا گمان نمی‌کنم که مرا در حاجتی که عمرم را در طلبش

سپری کرده‌ام، از درگاهت بازگردانی. «مناجات شعبانیه»

(ز) مُلَّا بَه تَوْبِحْث وَّ كَفْتِگُو اَرْزَانِي
صوفی به تو وجد‌های و هو ارزانی
زاهد به تو انگبین و حور ارزانی
معشوق به ما و ما به او ارزانی

«فیض کاشانی»

(ح) جان را در اشک شست و شو باید کرد
دل را ز غیر رفت و رو باید کرد

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

محقانه مالکیت سر می‌دهد که «سارق چارقم پر است از امید به فضل و کرم تو!»

و این موج مناجات عرصه زندگی‌اش را به کام دریای طوفان زده غوطه‌ور می‌کند، فراز و فرود حال و قلمش بی سر و سامان است، گاهی می‌افتد گاهی بلند می‌شود، گاهی می‌گرید، گاهی می‌خنداند و می‌خندد، گاهی می‌دود، می‌جهد، می‌خزد و در حیرانی و بی سر و سامانی همه حصارهای «سر و عقل و لب و شامه و گوش و قلب را» می‌شکند و آزادانه بال‌های پرواز را به سوی بی‌انتهای می‌گشاید و سبک بارانه و سبک بالانه از دیدگان ناپدید می‌شود.

ناگهان موج سهمگین و دهشت‌زای دوستان شهیدش نفس خسته و «جسم در حال علیل شدنش» را به دیواره‌های قفس تنگ یادآوری و خاطرات می‌کوبد و از درون، شکسته و دلخسته می‌شود. و چه عجیب می‌شکند، چه زیبا می‌شکند، و وقتی می‌شکند چه زیبا می‌شود پر از زیبایی و پری می‌شود دیگر خالی نیست پر از «او» می‌شود؛ چرا که فرمود: «أَنَا عِنْدَ الْمُنْكَسِرَةِ قُلُوبُهُمْ» سراسر وجودش مملو از عشق «او» می‌شود، شعله می‌کشد و سر چهل سالگی سوختگی‌اش بی‌قرار و سرگردان این شهر و آن شهر و این صحرا و آن صحرا به دنبال اتصال و ایصال شوریدگی است. به خاطر می‌آورد که حسش کرده است. با عشق و حبّش سرشته شده «که هنوز من نبودم

خاتم سلیمان عثرت

— گفتارها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

خطاب به برادران و خواهران مجاهد ...

خواهران و برادران مجاهد در این عالم، ای کسانی که سرهای خود را برای خداوند عاریه داده‌اید^۱ و جان‌ها را بر کف دست گرفته و در بازار عشق‌بازی به شوق فروش آمده‌اید،^۲ عنایت کنید: جمهوری اسلامی، مرکز اسلام و تشیع است.

امروز قرارگاه حسین بن علی (علیه السلام) ایران است. بدانید جمهوری اسلامی حرم است و این حرم اگر ماند، دیگر حرم‌ها می‌مانند. اگر دشمن، این حرم را از بین برد، حرمی باقی نمی‌ماند، نه حرم ابراهیمی و نه حرم محمدی (صلی الله علیه و آله).^۳

که تو در دلم نشستی» و این است سرانجام پروانه بی‌پروای پری‌رویی و جمال لایتناهی عبودیت، روی معشوقی و طور ربوبیتی را سفر دیگری به خلق می‌باید و چنین می‌نگارد که: خواهران و برادران مجاهدان در این عالم ...

۱- اشاره به سخن امام علی (علیه السلام) خطاب به فرزندش محمد بن حنفیه: «أَعْرِ اللَّهَ جُمُجَمَتَكَ» سر خود را به خداوند بسپار. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱»

۲- اشاره به آیه: ﴿إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ...﴾ «سوره توبه، آیه ۱۱۱» و ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ﴾ «سوره بقره، آیه ۲۰۷»

۳- الف) منظور از حرم ابراهیمی مسجد الحرام و خانه کعبه معظمه می‌باشد و حرم محمدی (صلی الله علیه و آله) در مدینه منوره و مسجد النبی (صلی الله علیه و آله) منظور است.

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

خطاب به برادران و خواهران ایرانی ...

برادران و خواهران عزیز ایرانی من، مردم پر افتخار و سربلند که جان من و امثال من، هزاران بار فدای شما باد، کما اینکه شما صدها هزار جان را فدای اسلام و ایران کردید؛ از اصول مراقبت کنید. اصول یعنی ولیّ فقیه،^۲ خصوصاً این حکیم، مظلوم، وارسته در دین، فقه، عرفان، معرفت؛ خامنه‌ای عزیز را عزیزِ جان خود بدانید.^۳

۱- به ملت عزیز ایران توصیه می‌کنم که نعمتی که با جهاد عظیم خودتان و خون جوانان برومندان به دست آوردید، همچون عزیزترین امور، قدرش را بدانید و از آن حفاظت و پاسداری کنید.

«امام خمینی رحمته الله علیه»

۲- الْأَمَامُ الْبَاقِرُ عليه السلام: بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: عَلَى الصَّلَاةِ وَالزَّكَاةِ وَالصَّوْمِ وَالْحَجِّ وَالْوَلَايَةِ وَلَمْ يُنَادَ بِشَيْءٍ كَمَا نُوْدِيَ بِالْوَلَايَةِ فَأَخَذَ النَّاسُ بِأَرْبَعٍ وَتَرَكُوا هَذِهِ يَعْنِي الْوَلَايَةَ.

اسلام بر پنج اصل و ستون بنا شده است: نماز، زکات، روزه، حج و ولایت. هیچ کدام به اهمیت ولایت نیست. مردم (پس از رسول خدا صلی الله علیه و آله و سلم) چهار اصل اول را گرفتند و آخری را رها کردند. «الکافی، ج ۲، ص ۱۸»

۳- الف) امام خمینی رحمته الله علیه: شما (آیت‌الله خامنه‌ای) مانند خورشیدی هستید که نورافشانی می‌کنید.

ب) آیت‌الله حسن زاده آملی: گوشتان به دهان رهبر باشد چون ایشان گوششان به دهان حجت بن الحسن رضی الله عنه است.

ج) آیت‌الله طالقانی رحمته الله علیه: آقای خامنه‌ای امید آینده اسلام است.

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

داشته‌ام در ملاقات با رهبر ایران تمام ویژگی‌های حضرت مسیح را در آیت‌الله خامنه‌ای دیده و برایم متجلی شد. حکیم بزرگی در ایران نشسته است که به ذهن من خطور نمی‌کرد او تا این حد، همه جانبه نگر باشد. با وجود درایت و هوش رهبری ایران، هیچ خطری متوجه ایران نمی‌شود. من در ملاقات با ایشان معنای واقعی قانون اساسی جمهوری اسلامی و مفهوم ولایت فقیه و ولایت علمای دینی را که شنیده بودم، فهمیدم.

ی) کاندولیزا رایس (وزیر اسبق امور خارجه آمریکا و مشاور ارشد جرج بوش): رهبر ایران می‌تواند نقشه‌هایی را که بهترین ذهن‌ها با صرف بیشترین بودجه‌ها در زمانی بسیار طولانی کشیده و مجریانی ماهر اجرای آن را به عهده گرفته‌اند، با یک سخنرانی یک ساعته خنثی کند.

ک) ابوالحسن بنی‌صدر: اگر ایشان (امام خمینی ره) زنده بود، صدها بار به آقای خامنه‌ای «احسنت» می‌گفت. دلیل این تحسین این است که آقای خامنه‌ای به خوبی توانسته نظامی که آقای خمینی ایجاد کرد را حفظ کند.

ل) رجب طیب اردوغان: من به عنوان یک مسئول کشور در خدمت شما نیامده‌ام، بلکه به عنوان مریدی به خدمت مرادم آمده‌ام. در این دیدار، همسر و دختر آقای اردوغان گفتند: شما ما را به یاد پیامبر گرامی اسلام می‌اندازید.

م) سیدعطاءالله مهاجرانی: من آیت‌الله خامنه‌ای را خوب می‌شناسم

خاتم سلیمان عثرت

— گفتنیها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

اسلام را به پشتوانه ایران آورد و سپس ایران را در خدمت اسلام قرار

صحرای آفریقا سخن از روحی تازه است که انقلاب ایران در قرن بیستم به اسلام داده است.

ج) هنری کسینجر (مشاور رئیس جمهور آمریکا): آیت‌الله خمینی غرب را با بحران برنامه‌ریزی مواجه کرد... و با معیارهایی دیگر غیر از معیارهای شناخته شده در دنیا سخن می‌گفت و عمل می‌کرد گویی از جای دیگری الهام می‌گرفت. دشمنی آیت‌الله خمینی با غرب برگرفته از تعالیم الهی او بود. او در دشمنی خود نیز خلوص نیت داشت.

د) امام خمینی رَحْمَةُ اللهِ عَلَيْهِ: من با جرأت مدعی هستم که ملت ایران و توده میلیونی آن در عصر حاضر بهتر از ملت حجاز در عهد رسول‌الله و کوفه و عراق در عهد امیرالمؤمنین و حسین بن علی (صلوات الله و سلامه علیهم) می‌باشند... اینها همه از عشق و علاقه و ایمان سرشار آنان است به خداوند متعال و اسلام و حیات جاویدان، در صورتی که نه در محضر مبارک رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ هستند و نه در محضر امام معصوم عَلَيْهِ السَّلَام و انگیزه آنان ایمان به غیب است و این رمز موفقیت و پیروزی در ابعاد مختلف است. و اسلام باید افتخار کند که چنین فرزندانی تربیت نموده و ما همه مفتخریم که در چنین عصری و در پیشگاه چنین ملتی می‌باشیم.

«وصیت نامه امام، صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۱۰-۴۱۱»

ه) عَنْ أَبِي الْحَسَنِ الْأَوَّلِ (امام موسی کاظم عَلَيْهِ السَّلَام): قَالَ: رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ قَوْمٍ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الْحَقِّ يَجْتَمِعُ مَعَهُ قَوْمٌ كَزَبْرِ الْحَدِيدِ لَا

خاتم سلیمان عثرت

— گفتنیها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

شهدا، محور عزت و کرامت همه ما هستند؛ نه برای امروز، بلکه همیشه این‌ها به دریای واسعه خداوند سبحان اتصال یافته‌اند.^۲ آنها

إِخْوَانًا وَ كُنْتُمْ عَلَيَّ شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا ﴿۱۰۳﴾
«سوره آل‌عمران، آیه ۱۰۳»

۱- الف) امام خامنه‌ای دام‌ظله: ملتی که به استقبال خطر رفتن در راه خدا و شهادت در راه او راه سعادت و یک موفقیت بزرگ می‌داند، هیچ نیرویی توانایی ایستادگی در مقابل آن را ندارد و آن ملت همواره برنده است و پیش خواهد رفت. ... امروز جوانان مؤمن و انقلابی با همان روحیه جوانان اول انقلاب و روحیه شهیدان «همت» و «خرازی» و دیگر بزرگان به وسط میدان می‌آید و با احساس مسئولیت و شجاعت همچون ستون انقلاب در مقابل دشمن می‌ایستد و به استقبال شهادت می‌رود و این معجزه نظام جمهوری اسلامی است که توانسته این روحیه فولادین را بازآفرینی کند و استمرار دهد.

ب) مقام معظم رهبری دام‌ظله: سردار شهید قاسم سلیمانی نمونه برجسته‌ای از تربیت‌شدگان اسلام و مکتب امام خمینی ره بود. او همه عمر خود را در راه خدا گذرانید. شهادت پاداش تلاش بی‌وقفه او در همه این سالیان بود. «۱۳۹۸/۱۰/۱۳»

۲- ﴿وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْواتًا بَلْ أحياءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ﴾: و گمان نکنید کسانی را که در راه خدا کشته شده‌اند، مرده‌اند، بلکه زنده‌اند و نزد پروردگارشان روزی می‌خورند. «سوره آل‌عمران، آیه ۱۶۹»

خاتم سلیمان عشق

◆ گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها ◆

را در چشم، دل و زبان خود بزرگ ببینید، همان‌گونه که هستند. فرزندان‌تان را با نام آنها و تصاویر آنها آشنا کنید. به فرزندان شهدا که یتیمان همه شما هستند، به چشم ادب و احترام بنگرید.^۲ به

۱- الف) مقام معظم رهبری «مَظَلَّةٌ» روز به روز باید نکته‌یابی و نکته‌سنجی زندگی شهدا در جامعه ما رواج پیدا کند. «۱۳۹۳/۱۱/۲۷»
ب) مقام معظم رهبری «مَظَلَّةٌ» گاهی رنج و زحمت زنده نگهداشتن خون شهید، از خود شهادت کمتر نیست. «۱۳۷۶/۲/۱۷»

ج) مقام معظم رهبری «مَظَلَّةٌ»: امروز فضیلت زنده نگهداشتن یاد و خاطره شهدا کمتر از شهادت نیست.

۲- الف) پیامبر اسلام «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»: «خَيْرُ بِيوتِكُمْ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ»: بهترین خانه‌های شما خانه‌ایست که در آن طفل یتیمی مورد مهر و عطوفت قرار گیرد. «مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۴۷۴»

ب) امام علی «عَلِيٌّ»: از خدا بترسید درباره ایتام، مبادا در جمع شما حقشان ضایع و پایمال گردد. «نهج البلاغه، نامه ۴۷»

ج) امام صادق «عَلِيٌّ»: «إِذَا بَكَى الْيَتِيمُ اهْتَزَّ لَهُ الْعَرْشُ»: وقتی یتیم گریه می‌کند عرش خدای رحمان به لرزه در می‌آید.

«من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۸»

د) پیامبر اسلام «صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ»: نسبت به یتیم مانند یک پدر عطف و مهربان باش و بدان که تو امروز هرچه می‌کاری فردا آن را درو خواهی کرد. «بحار الانوار، ج ۷۷، ص ۱۷۱»

ه) امام صادق «عَلِيٌّ»: هرکس بر سر یتیمی دست ترحم و عطوفت بکشد خداوند به تعداد هر مویی که دست بر آن بگذرد نوری

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

کشورش باشد.^۱

خطاب به مردم عزیز کرمان ...

نکته‌ای هم خطاب به مردم عزیز کرمان دارم؛ مردمی که دوست داشتنی‌اند و در طول ۸ سال دفاع مقدس بالاترین فداکاری‌ها را انجام دادند و سرداران و مجاهدین بسیار والامقامی را تقدیم اسلام نمودند. من همیشه شرمنده آنها هستم. هشت سال به خاطر اسلام به من اعتماد کردند؛ فرزندان خود را در قتلگاه‌ها و جنگ‌های شدیدی چون کربلای ۵، والفجر ۸، طریق القدس، فتح المبین، بیت المقدس و... روانه کردند و لشکری بزرگ و ارزشمند را به نام و به عشق امام مظلوم حسین بن علی به نام ثارالله، بنیان‌گذاری کردند. این لشکر همچون شمشیری برنده، بارها قلب ملت‌مان و مسلمان‌ها را شاد نمود و غم را از چهره آنها زدود.

۱- الف) امام علی (علیه السلام): فَالْجُنُودُ بِأَذْنِ اللَّهِ حُصُونُ الرَّعِيَّةِ ...
اما سپاهیان - به اذن پروردگار - دژها و پناهگاه‌های مردم و زینت زمامداران و عزت دین و راه‌های امنیت‌اند و قوام مردم جز به وسیله آنها ممکن نیست. پس استواری و قوام سپاهیان جز به وسیله مالیات امکان پذیر نیست تا با آن امکانات جنگی تهیه کند... . «نهج البلاغه (عهدنامه مالک اشتر)، نامه ۵۳»
ب) بخشی از دعای امام سجاد (علیه السلام) درباره مرزداران: اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَ آلِ مُحَمَّدٍ وَ حَصِّنْ تُغُوْرَ الْمُسْلِمِيْنَ بِعِزَّتِكَ وَ اَيِّدْ حُمَاتَهَا بِقُوَّتِكَ ... «صحیفه سجادیه، دعای ۲۷»

خاتم سلیمان عشق

— گفت‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

عزیزان! من بنا به تقدیر الهی امروز از میان شما رفته‌ام. من شما را از پدر و مادرم و فرزندان و خواهران و برادران خود بیشتر دوست دارم، چون با شما بیشتر از آنها بودم؛ ضمن اینکه من پاره تن آنها بودم و آنها پاره وجود من، اما آنها هم قبول کردند من وجودم را نذر وجود شما و ملت ایران کنم.^۱

دوست دارم کرمان همیشه و تا آخر با ولایت بماند.^۲ این ولایت، ولایت علی بن ابی طالب است و خیمه او خیمه حسین فاطمه است. دور آن بگردید. با همه شما هستم. می‌دانید در زندگی به انسانیت و عاطفه‌ها و فطرت‌ها بیشتر از رنگ‌های سیاسی توجه کردم.^۳ خطاب من به همه شما است که مرا از خود می‌دانید، برادر خود و فرزند خود می‌دانید.

وصیت می‌کنم^۴ اسلام را در این برهه که تداعی یافته در انقلاب

۱- ﴿إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا﴾: قطعاً برای تو نذر

کردم که آنچه را در شکم دارم، آزاد باشد. «سوره آل‌عمران، آیه ۳۵»

۲- ﴿إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَىٰ لَكُمْ الدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ﴾:

قطعاً خدا برای شما این دین را برگزیده، پس شما باید جز در

حالی که مسلمان باشید، نمیرید. «سوره بقره، آیه ۱۳۲»

۳- ﴿فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ

عَلَيْهَا﴾: پس روی خود را متوجه آیین خالص پروردگار کن،

آن فطرتی است که خداوند انسان‌ها را بر آن آفریده است.

«سوره روم، آیه ۳۰»

۴- الف) در روایات اهل بیت عصمت و طهارت (علیهم‌السلام) بر نگارش

خاتم سلیمان عشق

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

لازم را پیرامون خیلی از شماها و حتی فرزندان شهیدتان اداء کنم، هم استغفار می‌کنم و هم طلب عفو دارم. دوست دارم جنازه‌ام را فرزندان شهدا بر دوش گیرند، شاید به برکت اصابت دستان پاک آنها بر جسدم، خداوند مرا مورد عنایت قرار دهد.

خطاب به سیاسیون کشور ...

نکته‌ای کوتاه خطاب به سیاسیون کشور دارم: چه آنهایی (که) اصلاح طلب خود را می‌نامند و چه آنهایی که اصولگرا. آنچه پیوسته در رنج بودم اینکه عموماً ما در دو مقطع، خدا و قرآن و ارزش‌ها را فراموش می‌کنیم، بلکه فدا می‌کنیم^۱. عزیزان، هر رقابتی با هم می‌کنید و هر

زشت‌تر، به دلیل انتساب به ما. «مناقب آل ابی‌طالب، ج ۳، ص ۳۶۲-

شرح نهج البلاغه، ج ۱۸، ص ۲۰۵»

۱- یکی بر سر شاخ بن می‌برید
خداوند بستان نگه کرد و دید
بگفتا گر این مرد بد می‌کند
نه با من که با نفس خود می‌کند
نصیحت بجای است اگر بشنوی
ضعیفان می‌فکن به کتف قوی
چو خواهی که فردا به وی مهتری
مکن دشمن خویشتن، کهتری
مکن، پنجه از ناتوانان بدار
که گر بفکنندت شوی شرمسار

خاتم سلیمان عثرت

— گفتنیها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

جدلی با هم دارید؛ اما اگر عمل شما و کلام شما یا مناظره‌هایتان به نحوی تضعیف کننده دین و انقلاب بود، بدانید شما مغضوب نبی مکرم اسلام و شهدای این راه هستید؛ مرزها را تفکیک کنید. اگر می‌خواهید با هم باشید، شرط با هم بودن، توافق و بیان صریح حول اصول است. اصول، مطوّل و مفصّل نیست. اصول عبارت از چند اصل مهم است:

۱- اول آنها، اعتقاد عملی به ولایت فقیه است؛ یعنی این که نصیحت او را بشنوید، با جان و دل به توصیه و تذکرات او به‌عنوان طیب^۱ حقیقی شرعی و علمی، عمل کنید. کسی که در جمهوری اسلامی می‌خواهد مسئولیتی را احراز کند، شرط اساسی آن (این است که) اعتقاد حقیقی و عمل به ولایت فقیه داشته باشد. من نه می‌گویم ولایت تنوری و نه می‌گویم ولایت قانونی؛ هیچ یک از این دو، مشکل وحدت را حل نمی‌کند؛ ولایت قانونی، خاصّ عامه مردم اعم از مسلم و غیر مسلمان است، اما ولایت عملی مخصوص مسئولین است که می‌خواهند بار مهم کشور را بر دوش بگیرند، آن هم کشور اسلامی با این همه شهید.^۲

به دنباله راستان، کج مرو

و گر راست خواهی زسعدی شنو

«بوستان سعدی»

۱- طیب عشق مسیحا دم است و مشفق لیک

چو درد در تو نبیند که را دوا بکند

۲- الف) ولایت قانونی ولایت عوام است و ولایت تنوری ولایت

خاتم سلیمان عثرت

— گفتنیها و ناگفته‌های سردار دل‌ها —

اخلاق و ارزش‌ها تا مسئولیت‌ها؛ چه مسئولیت در قبال ملت و چه

عذابش نکند. در همین حال است که هارون مکی وارد می‌شود، پس از عرض سلام، امام صادق (علیه السلام) بدون هیچ مقدمه به او می‌فرماید: کفش‌هایت را بگذار و داخل تنور بنشین! او هم بدون درنگ و پرسش چنین می‌کند. امام صادق (علیه السلام) رو به سهل می‌کنند و می‌فرمایند: برخیز و درون تنور را بنگر! مرد خراسانی هارون را می‌بیند که چهارزانو نشسته و به او و حضرت سلام می‌کند. اینجاست که امام صادق (علیه السلام) به سهل می‌فرماید: «در خراسان چند نفر مثل هارون دارید؟» عرضه می‌دارد: «قسم به خدا حتی یک نفر این‌گونه نداریم...»

«مناب آل ابی‌طالب، ج ۳، ص ۳۶۲ - بحار الانوار، ج ۴۷، ص ۱۲۳»

سعدیا گرچه سخندان و مصالح‌گویی
به عمل کار برآید به سخن‌دانی نیست

«سعدی»

بزرگی سراسر به گفتار نیست
دو صد گفته چون نیم‌کردار نیست

«فردوسی»

ج) امام سجاد: (علیه السلام) «هَلَكَ مَنْ لَيْسَ لَهُ حَكِيمٌ يُرْشِدُهُ»: هلاک خواهد شد کسی که حکیمی ندارد که او را راهنمایی کند.

«بحار الانوار، ج ۷۵، ص ۱۵۹»

ولایت تنوری، ویژه حاج قاسم و هم‌زمان اوست.

خاتم سلیمان عثرت

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

۵- در دوره حکومت و حاکمیت خود در هر مسئولیتی، احترام به مردم و خدمت به آنان را عبادت بداند و خود خدمتگزار واقعی، توسعه‌گر ارزش‌ها باشد، نه با توجیهات واهی، ارزش‌ها را

لازم و ملزوم یکدیگرند. فساد اقتصادی و اخلاقی و سیاسی، توده چرکین کشورها و نظام‌ها و اگر در بدنه حکومت‌ها عارض شود، زلزله ویرانگر و ضربه زننده به مشروعیت آنهاست ... خطر بروز این تهدید در جمهوری اسلامی هم که روزی مدیران و مسئولانش مسابقه زهد انقلابی و ساده‌زیستی می‌دادند، هرگز بعید نبوده و نیست. «بیانیه گام دوم انقلاب»

۱- الف) قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ: «سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ». رئیس جامعه خدمتگزار آن جامعه است. «من لایحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۷۸»
ب) مقام معظم رهبری دام‌ظله: این که گاهی تعبیر می‌شود که «مسئولین نوکر مردم هستند» بعضی ایراد می‌کنند که آقا این کلمه «نوکر» را نگوئید. خوب این کلمه پیغمبر است دیگر، خادم یعنی نوکر!

ج) گوسفند از برای چوپان نیست
بلکه چوپان برای خدمت اوست

«گلستان سعدی»

د) امام خمینی رضی الله عنه: اگر به من بگویند خدمتگزار، بهتر از این است که بگویند رهبر. رهبری مطرح نیست، خدمتگزاری مطرح است. اسلام، ما را موظف کرده که خدمت بکنیم.

«صحیفه امام، ج ۱۰، ص ۶۴۳»

خاتم سلیمان عثرت

گفته‌ها و ناگفته‌های سردار دل‌ها

خطاب به برادران سپاهی و ارتشی ...

کلامی کوتاه خطاب به برادران سپاهی عزیز و فداکار و ارتشی‌های سپاهی دارم: ملاک مسئولیت‌ها را برای انتخاب فرماندهان، شجاعت^۱ و قدرتِ اداره بحران قرار دهید. طبیعی است به ولایت اشاره نمی‌کنم، چون ولایت در نیروهای مسلح جزء نیست، بلکه اساس بقای نیروهای مسلح است. این شرط خلل ناپذیر می‌باشد. نکته دیگر، شناخت به موقع از دشمن و اهداف و سیاست‌های او و اخذ تصمیم به موقع و عمل به موقع؛ هریک از این‌ها اگر در غیر وقت خود صورت گیرد، بر پیروزی شما اثر جدی دارد.^۲

۱- رسول خدا ﷺ: «إِنَّ اللَّهَ ... يُحِبُّ الشَّجَاعَةَ وَ لَوْ عَلَى قَتْلِ حَيَّةٍ»: همانا خداوند تعالی شجاعت و دلیری را دوست دارد،

گرچه بر کشتن یک مار باشد. «بحار الانوار، ج ۱۶، ص ۲۸۲»

۲- الف) امام علی (علیه السلام) در توصیف مالک اشتر: «وَقَدْ أَمَرْتُ عَلَيْكُمَا وَعَلَى مَنْ فِي حَيْزِكُمَا مَالِكُ بْنُ الْحَارِثِ الْأَشْتَرِ ...»: اکنون مالک اشتر پسر حارث را بر شما دو فرمانده و بر آنان که تحت فرمان شمایند، فرمان امارت دادم به او گوش فرا دهید و از او فرمان برید و او را سپر خود قرار دهید؛ چون او کسی است که نه از ناتوانی او جای بیم است و نه از لغزش او جای هراس، نه در کاری که شتاب در آن به دوراندیشی نزدیک‌تر باشد درنگ می‌کند و نه در کاری که درنگ در آن سنجیده‌تر، شتاب می‌ورزد.

«نهج البلاغه، نامه ۱۳»

ب) امام علی (علیه السلام) خطاب به فرزندش محمد بن حنفیه آنگاه

که در جنگ جمل پرچم سپاه را به دست او دادند: «تَزُولُ الْجِبَالُ وَ لَا تَزُلُّ، عَضُّ عَلَى نَاجِذِكَ أَعْرَ اللَّهُ جُمُوعَتَكَ ...»: اگر کوه‌ها فروریزند تو استوار باش؛ دندان‌هایت را به هم بفشار؛ مجسمه‌ات را به خداوند بسپار؛ پایت را در زمین محکم و استوار کن؛ چشمت را به دورترین صفوف دشمن بدوز و چشمت را از غیر و وظیفه‌ات فرو انداز و بدان که نصرت از جانب خداوند است. «نهج البلاغه، خطبه ۱۱»

(ج) قَالَ عَلِيُّ عليه السلام: «الْعَجْزُ يُطْمَعُ الْأَعْدَاءُ»: اظهار عجز و ناتوانی، دشمنان را برای حمله به طمع می‌اندازد.

(د) اظهار عجز پیش ستمگر ز ابلهی است
اشک کباب باعث طغیان آتش است

«صائب تبریزی»

(ه) قَالَ عَلِيُّ عليه السلام: «الْشَّجَاعَةُ عِزُّ حَاضِرِ الْجُبْنِ ذُلُّ ظَاهِرٍ»: شجاعت عزت آماده و ترس ذلتی است آشکار. «غررالحکم، ص ۲۵۹، ح ۵۵۲۵ و ص ۲۶۳، ح ۵۶۵۹»

(و) قَالَ عَلِيُّ عليه السلام: «لَا أَشْجَعُ مِنْ لَبِيبٍ»: شجاع‌تر از انسان عاقل و خردمند وجود ندارد. «غررالحکم، ص ۳۵، ح ۳۳۴-عیون الحکم و المواعظ (لیثی)، ص ۵۳۳»
(ز) حسین یک درس بزرگتر از شهادتش به ما داده است و آن نیمه تمام گذاشتن حج و به سوی شهادت رفتن است... تا به همه حج‌گزاران تاریخ پیاموزد که اگر امامت نباشد، اگر رهبری نباشد، اگر هدف نباشد، اگر حسین نباشد و اگر یزید

مصادر

- ١- قرآن كريم
- ٢- نهج البلاغه
- ٣- صحيفه سجاديه
- ٤- مفاتيح الجنان
- ٥- ابن ابى الحديد المعتزلى، عبد الحميد بن هبة الله، شرح نهج البلاغه، قم، مكتبة آية الله المرعشى، ١٤٠٤ ق
- ٦- ابن شعبة حرانى، حسن بن على بن حسين، تحف العقول، قم، مؤسسة النشر الاسلامى، ١٤٠٤ ق، ١٣٦٣ ش
- ٧- ابن طاووس حلى، ابوالقاسم سيدعلى بن سيدموسى، اللهوف، قم، انوار الهدى، بى تا
- ٨- ابن قولويه قمى، ابوالقاسم جعفر بن محمد، كامل الزيارات، قم، نشر الفقاهة، بى تا
- ٩- ابن نماحلى، ابوابراهيم محمد بن جعفر، مثير الاحزان، نجف اشرف، المطبعة الحيدرية، ١٣٦٩ ق - ١٩٥٠ م
- ١٠- تويسركانى، محمدنبى بن احمد، لئالى الاخبار، قم، انتشارات علامه، ١٤١٣ ق
- ١١- جزايرى، سيد نعمت الله بن سيد عبدالله، الانوار النعمانية، بيروت، دارالقارى، ١٤٢٨ ق
- ١٢- حرعاملى، محمد بن حسن، وسائل الشيعة، بيروت، دار احياء التراث العربى، بى تا
- ١٣- امام خمينى، سيدروح الله، صحيفه امام، تهران، مؤسسه تنظيم و نشر

- آثار امام خمینی، چاپ پنجم، ۱۳۸۹
- ۱۴- خوانساری، جمال‌الدین محمد، شرح غرر الحکم و درر الکلم، تهران، انتشارات دانشگاه تهران، ۱۳۶۰ ش
- ۱۵- سروی‌مازندرانی، ابو‌عبدالله محمد بن علی بن شهر آشوب، مناقب آل ابی طالب، قم، مؤسسه انتشارات علامه، ۱۳۷۶ ق
- ۱۶- صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، کمال الدین و تمام النعمة، قم، مؤسسه النشر الاسلامی، ۱۴۱۶ ق
- ۱۷- صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، الامالی، تهران، کتابچی، چاپ ششم، ۱۳۷۶ ش
- ۱۸- صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، الخصال، قم، جامعه مدرسین، ۱۴۰۳ ق، ۱۳۶۲ ش
- ۱۹- صدوق، ابوجعفر محمد بن علی بن بابویه، من لایحضره الفقیه، قم، جامعه مدرسین، ۱۴۰۴ ق
- ۲۰- طبرسی، ابومنصور احمد بن علی، الاحتجاج، نجف اشرف، دار النعمان، ۱۳۸۶ق- ۱۹۶۶م
- ۲۱- طوسی، ابوجعفر محمد بن حسن، الامالی، قم، دار الثقافة، الطبعة الاولى، ۱۴۱۴ ق
- ۲۲- کلینی، ابوجعفر محمد بن یعقوب، الکافی، تهران، دارالکتب الاسلامیة، الطبعة الثالثة، ۱۳۸۸ ق
- ۲۳- لیثی واسطی، علی بن محمد، عیون الحکم و المواعظ، قم، مؤسسه علمی-فرهنگی دارالحديث، ۱۳۷۶ ش
- ۲۴- مازندرانی حائری، محمد مهدی، الکوکب الدری فی احوال النبی و

البتول و الوصى عليه السلام، قم، مؤسسه فرهنگى و اطلاع رسانى تبيان، بى تا
٢٥- مجلسى، محمداقبر بن محمدتقى، بحاراالنوار، بيروت، مؤسسه
الوفاء، الطبعة الثانية، ١٤٠٣ ق
٢٦- نورى، ميرزا حسين، مستدرک الوسائل و مستنبط المسائل، بيروت،
آل البيت عليهم السلام، ١٤٠٨ ق